

Фикҳи мусаввари ибодот

Осонсозӣ ва омӯзиши аҳкоми Ислом

Покӣ

Намоз

Рӯза

Закот

Ҳаҷ

د. عبدالله بن سالم باهمام

Тарҷума

Муҳаммад Шукуров

Заҳро Нурова

Абдурраҳмон Янги

Намози ҷамоат

Намози ҷамоат

Ҳукми намози ҷамоат

Шариғат ба мардоне, ки тавонои доранд, амр карда, то намозро бо ҷамоат адо кунанд ва ба касеоне, ки ҷамоатро тарк мекунанд, хушдор додааст ва Набии акрам (с) ба сузондани касоне, ки ба ҷамоат ҳузур намеёбанд, қасд дошта ва низ, Набии акрам (с) барои нобино иҷозаи тарки намози ҷамоатро наододааст ва далел бар он:

1. Фармудаи Худованд (ҷ) дар мавриди салоти хавф аст: «агар дар миёни онҳо будӣ ва намози хавфро барпо кардӣ, бояд як гуруҳе аз онҳо биистанд».

(нисо 102).

Аз он ҷое, ки Аллоҳи таъоло амр ба ҷамоат дар ҳоли хавфу сафар карда, пас дар ҳоли вучуди амният ва иқомат, ба тариқи авло бояд ҷамоат гардад.

2. Ҳадиси Абӯхурайра (р), ки дар он омадааст, Расули Аллоҳ (с) фармуданд: «Сангинтарин намоз барои мунофиқон намози ишро ва намози субҳ мебошад. Агар аз он ҷӣ дар он дӯ вучуд дорад, медонистанд, ба он дӯ меомаданд ва агар ҷӣ худро ба рӯйи дастону сина мекашониданд, қасд кардам, ки ба намоз амр кунам, ки барпо шавад, пас

Матлабҳо

Ҳукми намози ҷамоат

Ҳукми намози ҷамоат ва фазилати он

Шиносои бо бародарон

Бароати банда аз мунофиқат

Иҷтимоӣ шамли мусалмонон

Ҳамбастагии мусалмонон

Изҳори шаъоирӣ дин

Ваҳдати дилҳои мусалмонон

Хашмгин кардани душманони Аллоҳ

Таҳзиби нафт

Нобудии иштибоҳот

аз он ба марде амр кунам, ки барои мардум имомат кунад, сипас ҳамроҳи мардоне, ки бо худ дастаҳои хезум доранд, ба сӯи қавме дар ҳаракат шавам, ки ба намоз ҳузур наёфтаанд, бар онон хонаҳояшонро оташ бизанам».⁽¹⁾

Набии акрам (с) ба оташ задани таҳаллуфқунандагон аз ҷамоат азм намекунад, магар ба хотири ин, ки ҷамоат

(1) Ба иттифоқи Бухорӣ ва Муслим

вочиб бошад, ба ҳамин гуна тахаллуфкорон ба нифок васф намешаванд, магар ин, ки вочиб будааст.

3. Ҳадиси нобиное, ки аз Набии акрам (с) иҷоза хост, то дар хона намозашро бихонад, зеро раҳнамое надошт, Набии акрам (с) барояш фармуданд: «Оё азонро мешунавӣ?». Он мард гуфт: оре! Фармуданд: «Бояд ҷавоб бидихӣ».⁽¹⁾

4. Он чӣ аз Ибни Масъуд собит шудааст, ки гуфт: «Касе, ки хурсанд мегардад аз ин, ки фардо ба лиқои Аллоҳи мутаъол, мусалмон биравад, бояд аз ин намозхое, ки барояш нидо карда мешавад, муҳофизат кунад, зеро ки Аллоҳи мутаъол ба Набии шумо шеваҳои ҳидоятро машрӯъ карда, ки намози ҷамоат аз ҳамин шеваҳои ҳидоят мебошад. Агар шумо дар хонаҳоятон монанди ин тахаллуфкор, намоз бихонед, ҳар ойина суннати Набиатонро тарк мекунад, ҳар гоҳ суннати Паёмбаратонро тарк кардед, гумроҳ мешавад, марде нест, ки вузӯ бикунад, беҳтарин вузӯ, пас аз он азми рафтн ба масҷиде аз масҷидро мекунад, Аллоҳи мутаъол бар ҳар гоме, ки бармедорад, як ҳасана менависад ва бо он мартаба баланд мекунад ва як иштибоҳеро набуд месозад ва бармеояд, ки ҷӯз мунофиқи маълумуннифок каси дигаре аз он тахаллуф намеварзад ва мардоне, буданд, ки ба василаи ду тан аварда мешуданд- бо тақя ба шонаҳои ду нафар- то дар сафи намоз истод карда шаванд».⁽²⁾

(1) Ба ривояти Муслим.

(2) Ба ривояти Муслим.

Ҳуқми намози ҷамоат ва фазилатҳои он

1. Ошноӣ бо бародарон ва дӯстон дар роҳи Худо бо ҳамдигар ва таҳкими решаҳои муҳаббат дар миёнашон, ки имон ба василаи он осон мегардад ва роҳи имон ва бихишт бо муҳаббат дар роҳи Аллоҳ осон мегардад.
2. Бандае, ки тақбири таҳримаро ҷиҳил рӯз пайи ҳам дарёбад, барояш бароат аз нифоқ ва оташи дӯзах аст, ба далели ривояти Анас (р) аз Расули Аллоҳ (с), ки фармуданд: “Касе, ки барои Аллоҳ ҷиҳил рӯз дар ҷамоат ба гунае намоз хонад, ки тақбири аввалро дарёбад, барояш ду бароат навишат мешавад: бароат аз оташи дӯзах ва бароат аз нифоқ”.⁽¹⁾
3. Иҷтимоӣ ҷамъи мусалмонон ва эҷоди улфат миёни дилхоҷшон барои хайру салоҳ.
4. Ҳамбастагӣ ва ҳамкорӣ миёни мусалмонон.
5. Бурузи шабоири динӣ ва қуввати он.
6. Муттаҳид кардани дилҳои мусалмонон, тавре, ки дар як сафи намоз, сиёҳу сафед ва арабу аҷам ва бузургу кӯчак ва сарватманду мустаманд, дар канори ҳам дар як масҷид ва дар ақибӣ як имом ва дар як вақт меистанд, дар ҳоле, ки ҳама ба сӯи қибла ва як ҷиҳат рӯ гардониданд ва Худои ягонро мепарастанд.
7. Хашмгин кардани дӯшманони Аллоҳи таъоло, зеро ки мусалмонон то замоне, ки бар адои намоз дар масҷидҳо муҳофизат мекунанд, аз қувват ва боздорандагӣ бархурдор мебошанд.

(1) Ба ривояти Тирмизӣ.

8. Сабаби нобудии иштибоҳот ва баландии мартаба аст. Аз Абӯхурайра (р) ривоят шуда, ки Расули Аллоҳ (с) фармуданд: “Оё шуморо бар он чӣ, ки бо он Аллоҳ иштибоҳотро маҳв намуда, мартабаҳоро баланд мекунад, далолат накунам? Гуфтанд: Оре! Далолат кунед, эй Расули Аллоҳ. Фармуданд: Дар ҳоли машақат ва сахтӣ монанди сармо ва ғайра, хуб вузӯ кардан, касрати гомбардорӣ ба сӯи масоҷид ва интизори намоз пас аз намоз, инаст рибот, яъне бастанӣ нафс барои тоъат”.⁽¹⁾
9. Намози ҷамоат нисбат ба намози танҳои бисту ҳафт мартаба бартарӣ дорад. Аз Абдуллоҳ бин Умар (р) ривоят аст, ки Расули Аллоҳ (с) фармуданд: “Намози ҷамоат нисбат ба намози танҳогузор бисту ҳафт мартаба бартарӣ дорад”.⁽²⁾

Намози ҷамоат дар хона

Барои фарде ё гурӯҳе шоиста нест, ки дар хона ҷамоат кунанд, дар ҳоле, ки масҷид дар наздикии онҳо буда бошад, аммо агар масҷид дӯр буда ва аз онро намешунаванд, боқе надорад, ки дар хона ҷамоат кунанд.

(1) Ба ривояти Муслим.

(2) Ба ривояти Бухорӣ.

